2020.8.10

مقاله
در
تقدیر

سردبیر: نوشین ساعدی
مدیر مسئول: فرهاد نیک‌پی
شماره‌ی ویژه: ۱۴۰۲

مقاله‌ی تقدیر در مسابقه‌ی ملی نقد و بررسی کتاب

نوشته‌ی: مهتاب نیلوفری

در مراسم اختتامیه‌ی نخستین دوره‌ی مسابقه‌ی ملی نقد و بررسی کتاب، که در تالار آینه‌ی شهر بندرسیمین برگزار شد، مقاله‌ی «خوانش زنانه از اسطوره در شعر معاصر» به عنوان برگزیده‌ی بخش مقاله معرفی شد. این مقاله نوشته‌ی مهتاب نیلوفری است و پیش‌تر در نشریه‌ی ادبی «سپیدار» منتشر شده بود. داوران در حکم خود نوشتند که نویسنده توانسته است بدون تکیه بر کلی‌گویی، نمونه‌های مشخص را تحلیل کند و نشان دهد که چگونه یک تصویر کهن می‌تواند در دست شاعران مختلف معانی متفاوت پیدا کند.

به گفته‌ی دبیر کمیته‌ی داوری، دکتر منصور رهنما، در دوره‌ی نخست مسابقه ۱۱۲ اثر دریافت شد که ۳۶ اثر از آن به مرحله‌ی نهایی راه یافتند. او افزود: «ما به دنبال متنی بودیم که فقط درباره‌ی کتاب حرف نزند، بلکه خود به یک اثر ادبی تبدیل شود. این مقاله چنین ویژگی‌ای دارد.» به گفته‌ی او، هیئت داوران در جلسه‌ی پایانی ۱۱ ساعت بحث کرد و سرانجام با اکثریت آرا به این نتیجه رسید.

مهتاب نیلوفری در گفت‌وگو با ما گفت که ایده‌ی اولیه‌ی مقاله از یک کلاس درس درباره‌ی شعر سپیدِ دهه‌ی چهل شکل گرفته است. او توضیح داد: «دانش‌آموزان همیشه می‌پرسیدند چرا شاعر به جای گل سرخ، از گل شب‌بو حرف می‌زند. وقتی شروع کردم به جست‌وجو، فهمیدم که پاسخ‌ها را باید در زندگی زنان آن دوره هم پیدا کرد.» او ۱۱ ماه روی منابع کار کرده و بخشی از یادداشت‌های میدانی‌اش را نیز در پیوست مقاله آورده است.

در بخش مقاله‌ی برگزیده، نویسنده به شعر ۱۱ شاعر پرداخته و نشان داده است که چگونه واژه‌ی «آینه» در شعر هر یک از آنان معنایی متفاوت یافته است. برای نمونه، در شعری از شاعر «ب. ر.» آینه نماد تنهایی است، اما در شعر دیگری از شاعر «ن. ص.» همان آینه به ابزاری برای مقاومت تبدیل می‌شود. نویسنده این تفاوت‌ها را نه به‌عنوان تناقض، بلکه به‌عنوان نشانه‌ی تحول فکری شاعران در طول زمان تحلیل کرده است.

داوران همچنین از زبان روان و بی‌تکلف مقاله تعریف کرده‌اند. در حکم آمده است: «نویسنده توانسته است میان دقت علمی و لحن گرم گفت‌وگو تعادل برقرار کند؛ خواننده‌ی غیرمتخصص هم از خواندن لذت می‌برد و متخصص هم چیزی برای یادداشت‌برداری پیدا می‌کند.» با این حال، برخی از داوران نیز نکته‌هایی برای بهبود مقاله مطرح کرده‌اند. از جمله این‌که بخش مربوط به شاعران دهه‌ی پنجاه کوتاه‌تر از بقیه است و می‌توانست عمیق‌تر باشد.

مهتاب نیلوفری گفت که قصد دارد این پژوهش را به کتاب تبدیل کند و در آن علاوه بر شعر، به داستان‌های کوتاه زنان نویسنده‌ی همان دوره نیز بپردازد. او همچنین اعلام کرد که جلسه‌ی رونمایی کتاب در اسفند ماه در همان تالار آینه برگزار خواهد شد و علاقه‌مندان می‌توانند برای دریافت بلیت با دفتر انجمن تماس بگیرند.

ادامه‌ی مطلب

مقاله‌ی برگزیده در سه بخش تنظیم شده است. بخش نخست به زندگی زنان در دهه‌ی سی و چهل می‌پردازد و نشان می‌دهد که بسیاری از این شاعران در خانه‌هایی بزرگ شده‌اند که در آن‌ها کتاب بیش از هر چیز دیگری ارزش داشته است. بخش دوم به تحلیل شعرها اختصاص دارد و بخش سوم به مقایسه‌ی این شعرها با نمونه‌های مشابه در ادبیات جهان. نویسنده در این بخش از آثار شاعرانی مانند سیلویا پلات و فروغ فرخزاد نیز یاد کرده است، هرچند تأکید دارد که این مقایسه‌ها به معنای تأثیرپذیری مستقیم نیست.

در بخش پایانی، مقاله به پرسش‌هایی درباره‌ی آینده‌ی شعر زنان می‌پردازد. نویسنده می‌نویسد که با گسترش شبکه‌های اجتماعی، بسیاری از شاعران جوان دیگر نیازی به چاپ کتاب نمی‌بینند و این تغییر، هم فرصت است و هم تهدید. او می‌گوید که ثبت و نقد این آثار پراکنده کار دشواری است و اگر پژوهشگران به آن توجه نکنند، بخش بزرگی از تجربه‌ی زنان در شعر معاصر از دست خواهد رفت.

مهتاب نیلوفری در پایان گفت که امیدوار است این مقاله تنها آغاز راه باشد و دیگران نیز به سراغ موضوع‌های مشابه بروند. او افزود: «هدف من این نبود که همه‌ی حرف‌ها را بزنم، بلکه می‌خواستم سؤال درست را مطرح کنم.» به گفته‌ی او، بسیاری از داوران نیز در جلسه‌ی پایانی همین نکته را یادآور شدند و معتقد بودند که مقاله در همین سطح از پرسش‌گری ارزشمند است.

مقاله‌ی تقدیر در مسابقه‌ی ملی نقد و بررسی کتاب

نوشته‌ی: مهتاب نیلوفری

در مراسم اختتامیه‌ی نخستین دوره‌ی مسابقه‌ی ملی نقد و بررسی کتاب، که در تالار آینه‌ی شهر بندرسیمین برگزار شد، مقاله‌ی «خوانش زنانه از اسطوره در شعر معاصر» به عنوان برگزیده‌ی بخش مقاله معرفی شد. این مقاله نوشته‌ی مهتاب نیلوفری است و پیش‌تر در نشریه‌ی ادبی «سپیدار» منتشر شده بود. داوران در حکم خود نوشتند که نویسنده توانسته است بدون تکیه بر کلی‌گویی، نمونه‌های مشخص را تحلیل کند و نشان دهد که چگونه یک تصویر کهن می‌تواند در دست شاعران مختلف معانی متفاوت پیدا کند.

به گفته‌ی دبیر کمیته‌ی داوری، دکتر منصور رهنما، در دوره‌ی نخست مسابقه ۱۱۲ اثر دریافت شد که ۳۶ اثر از آن به مرحله‌ی نهایی راه یافتند. او افزود: «ما به دنبال متنی بودیم که فقط درباره‌ی کتاب حرف نزند، بلکه خود به یک اثر ادبی تبدیل شود. این مقاله چنین ویژگی‌ای دارد.» به گفته‌ی او، هیئت داوران در جلسه‌ی پایانی ۱۱ ساعت بحث کرد و سرانجام با اکثریت آرا به این نتیجه رسید.

مهتاب نیلوفری در گفت‌وگو با ما گفت که ایده‌ی اولیه‌ی مقاله از یک کلاس درس درباره‌ی شعر سپیدِ دهه‌ی چهل شکل گرفته است. او توضیح داد: «دانش‌آموزان همیشه می‌پرسیدند چرا شاعر به جای گل سرخ، از گل شب‌بو حرف می‌زند. وقتی شروع کردم به جست‌وجو، فهمیدم که پاسخ‌ها را باید در زندگی زنان آن دوره هم پیدا کرد.» او ۱۱ ماه روی منابع کار کرده و بخشی از یادداشت‌های میدانی‌اش را نیز در پیوست مقاله آورده است.

در بخش مقاله‌ی برگزیده، نویسنده به شعر ۱۱ شاعر پرداخته و نشان داده است که چگونه واژه‌ی «آینه» در شعر هر یک از آنان معنایی متفاوت یافته است. برای نمونه، در شعری از شاعر «ب. ر.» آینه نماد تنهایی است، اما در شعر دیگری از شاعر «ن. ص.» همان آینه به ابزاری برای مقاومت تبدیل می‌شود. نویسنده این تفاوت‌ها را نه به‌عنوان تناقض، بلکه به‌عنوان نشانه‌ی تحول فکری شاعران در طول زمان تحلیل کرده است.

داوران همچنین از زبان روان و بی‌تکلف مقاله تعریف کرده‌اند. در حکم آمده است: «نویسنده توانسته است میان دقت علمی و لحن گرم گفت‌وگو تعادل برقرار کند؛ خواننده‌ی غیرمتخصص هم از خواندن لذت می‌برد و متخصص هم چیزی برای یادداشت‌برداری پیدا می‌کند.» با این حال، برخی از داوران نیز نکته‌هایی برای بهبود مقاله مطرح کرده‌اند. از جمله این‌که بخش مربوط به شاعران دهه‌ی پنجاه کوتاه‌تر از بقیه است و می‌توانست عمیق‌تر باشد.

مهتاب نیلوفری گفت که قصد دارد این پژوهش را به کتاب تبدیل کند و در آن علاوه بر شعر، به داستان‌های کوتاه زنان نویسنده‌ی همان دوره نیز بپردازد. او همچنین اعلام کرد که جلسه‌ی رونمایی کتاب در اسفند ماه در همان تالار آینه برگزار خواهد شد و علاقه‌مندان می‌توانند برای دریافت بلیت با دفتر انجمن تماس بگیرند.

ادامه‌ی مطلب

مقاله‌ی برگزیده در سه بخش تنظیم شده است. بخش نخست به زندگی زنان در دهه‌ی سی و چهل می‌پردازد و نشان می‌دهد که بسیاری از این شاعران در خانه‌هایی بزرگ شده‌اند که در آن‌ها کتاب بیش از هر چیز دیگری ارزش داشته است. بخش دوم به تحلیل شعرها اختصاص دارد و بخش سوم به مقایسه‌ی این شعرها با نمونه‌های مشابه در ادبیات جهان. نویسنده در این بخش از آثار شاعرانی مانند سیلویا پلات و فروغ فرخزاد نیز یاد کرده است، هرچند تأکید دارد که این مقایسه‌ها به معنای تأثیرپذیری مستقیم نیست.

در بخش پایانی، مقاله به پرسش‌هایی درباره‌ی آینده‌ی شعر زنان می‌پردازد. نویسنده می‌نویسد که با گسترش شبکه‌های اجتماعی، بسیاری از شاعران جوان دیگر نیازی به چاپ کتاب نمی‌بینند و این تغییر، هم فرصت است و هم تهدید. او می‌گوید که ثبت و نقد این آثار پراکنده کار دشواری است و اگر پژوهشگران به آن توجه نکنند، بخش بزرگی از تجربه‌ی زنان در شعر معاصر از دست خواهد رفت.

مهتاب نیلوفری در پایان گفت که امیدوار است این مقاله تنها آغاز راه باشد و دیگران نیز به سراغ موضوع‌های مشابه بروند. او افزود: «هدف من این نبود که همه‌ی حرف‌ها را بزنم، بلکه می‌خواستم سؤال درست را مطرح کنم.» به گفته‌ی او، بسیاری از داوران نیز در همین نکته یادآور شدند و معتقد بودند که مقاله در همین سطح از پرسش‌گری ارزشمند است.

مقاله‌ی تقدیر در مسابقه‌ی ملی نقد و بررسی کتاب

نوشته‌ی: مهتاب نیلوفری

در مراسم اختتامیه‌ی نخستین دوره‌ی مسابقه‌ی ملی نقد و بررسی کتاب، که در تالار آینه‌ی شهر بندرسیمین برگزار شد، مقاله‌ی «خوانش زنانه از اسطوره در شعر معاصر» به عنوان برگزیده‌ی بخش مقاله معرفی شد. این مقاله نوشته‌ی مهتاب نیلوفری است و پیش‌تر در نشریه‌ی ادبی «سپیدار» منتشر شده بود. داوران در حکم خود نوشتند که نویسنده توانسته است بدون تکیه بر کلی‌گویی، نمونه‌های مشخص را تحلیل کند و نشان دهد که چگونه یک تصویر کهن می‌تواند در دست شاعران مختلف معانی متفاوت پیدا کند.

به گفته‌ی دبیر کمیته‌ی داوری، دکتر منصور رهنما، در دوره‌ی نخست مسابقه ۱۱۲ اثر دریافت شد که ۳۶ اثر از آن به مرحله‌ی نهایی راه یافتند. او افزود: «ما به دنبال متنی بودیم که فقط درباره‌ی کتاب حرف نزند، بلکه خود به یک اثر ادبی تبدیل شود. این مقاله چنین ویژگی‌ای دارد.» به گفته‌ی او، هیئت داوران در جلسه‌ی پایانی ۱۱ ساعت بحث کرد و سرانجام با اکثریت آرا به این نتیجه رسید.

مهتاب نیلوفری در گفت‌وگو با ما گفت که ایده‌ی اولیه‌ی مقاله از یک کلاس درس درباره‌ی شعر سپیدِ دهه‌ی چهل شکل گرفته است. او توضیح داد: «دانش‌آموزان همیشه می‌پرسیدند چرا شاعر به جای گل سرخ، از گل شب‌بو حرف می‌زند. وقتی شروع کردم به جست‌وجو، فهمیدم که پاسخ‌ها را باید در زندگی زنان آن دوره هم پیدا کرد.» او ۱۱ ماه روی منابع کار کرده و بخشی از یادداشت‌های میدانی‌اش را نیز در پیوست مقاله آورده است.

در بخش مقاله‌ی برگزیده، نویسنده به شعر ۱۱ شاعر پرداخته و نشان داده است که چگونه واژه‌ی «آینه» در شعر هر یک از آنان معنایی متفاوت یافته است. برای نمونه، در شعری از شاعر «ب. ر.» آینه نماد تنهایی است، اما در شعر دیگری از شاعر «ن. ص.» همان آینه به ابزاری برای مقاومت تبدیل می‌شود. نویسنده این تفاوت‌ها را نه به‌عنوان تناقض، بلکه به‌عنوان نشانه‌ی تحول فکری شاعران در طول زمان تحلیل کرده است.

داوران همچنین از زبان روان و بی‌تکلف مقاله تعریف کرده‌اند. در حکم آمده است: «نویسنده توانسته است میان دقت علمی و لحن گرم گفت‌وگو تعادل برقرار کند؛ خواننده‌ی غیرمتخصص هم از خواندن لذت می‌برد و متخصص هم چیزی برای یادداشت‌برداری پیدا می‌کند.» با این حال، برخی از داوران نیز نکته‌هایی برای بهبود مقاله مطرح کرده‌اند. از جمله این‌که بخش مربوط به شاعران دهه‌ی پنجاه کوتاه‌تر از بقیه است و می‌توانست عمیق‌تر باشد.

مهتاب نیلوفری گفت که قصد دارد این پژوهش را به کتاب تبدیل کند و در آن علاوه بر شعر، به داستان‌های کوتاه زنان نویسنده‌ی همان دوره نیز بپردازد. او همچنین اعلام کرد که جلسه‌ی رونمایی کتاب در اسفند ماه در همان تالار آینه برگزار خواهد شد و علاقه‌مندان می‌توانند برای دریافت بلیت با دفتر انجمن تماس بگیرند.

ادامه‌ی مطلب

مقاله‌ی برگزیده در سه بخش تنظیم شده است. بخش نخست به زندگی زنان در دهه‌ی سی و چهل می‌پردازد و نشان می‌دهد که بسیاری از این شاعران در خانه‌هایی بزرگ شده‌اند که در آن‌ها کتاب بیش از هر چیز دیگری ارزش داشته است. بخش دوم به تحلیل شعرها اختصاص دارد و بخش سوم به مقایسه‌ی این شعرها با نمونه‌های مشابه در ادبیات جهان. نویسنده در این بخش از آثار شاعرانی مانند سیلویا پلات و فروغ فرخزاد نیز یاد کرده است، هرچند تأکید دارد که این مقایسه‌ها به معنای تأثیرپذیری مستقیم نیست.

در بخش پایانی، مقاله به پرسش‌هایی درباره‌ی آینده‌ی شعر زنان می‌پردازد. نویسنده می‌نویسد که با گسترش شبکه‌های اجتماعی، بسیاری از شاعران جوان دیگر نیازی به چاپ کتاب نمی‌بینند و این تغییر، هم فرصت است و هم تهدید. او می‌گوید که ثبت و نقد این آثار پراکنده کار دشواری است و اگر پژوهشگران به آن توجه نکنند، بخش بزرگی از تجربه‌ی زنان در شعر معاصر از دست خواهد رفت.

مهتاب نیلوفری در پایان گفت که امیدوار است این مقاله تنها آغاز راه باشد و دیگران نیز به سراغ موضوع‌های مشابه بروند. او افزود: «هدف من این نبود که همه‌ی حرف‌ها را بزنم، بلکه می‌خواستم سؤال درست را مطرح کنم.» به گفته‌ی او، بسیاری از داوران نیز در همین نکته یادآور شدند و معتقد بودند که مقاله در همین سطح از پرسش‌گری ارزشمند است.